

31. ovoga broja ove publikacije. Izgleda da je talijanska Kasacija sada, poslije te presude, napustila svoje stajalište o prinudnosti forme veksatornih klauzula bez obzira na primjenu stranog prava. Ta se presuda, doduše, odnosi na klauzulu o nadležnosti suda, ali nema razloga da njeno stajalište ne bude primjenjivano i na sve druge veksatorne klauzule. Ovo tim više što se upravo klauzula o nadležnosti smatra jednom od najtegotnijih za primaoca, pa se zbog toga često puta dovodi u pitanje njena pravomoćnost u odnosu na zakonitog imaoa teretnice koji nije ni naručitelj ni krcatelj.

B.J.

KASACIONI SUD ITALIJE

Presuda od 27.VII 1962.

Consorzio autonomo del porto
di Genova c/a Soc. Imar

Lučki konsorcij luke Genova - Prodaja tereta koji leži u lučkom skladištu - Predsjednik konsorcija koji naredi prodaju takvog tereta radi kao organ državne uprave i obvezuje državu, a ne konsorcij.

Nekoliko sanduka automobilskih svjećica ležalo je više od tri mjeseca u lučkom skladištu luke Genove. Predsjednik konsorcija luke naredio je javnu prodaju tereta. Poslije toga je nastao spor o naknadi štete. Bio je tužen konsorcij koji je stavio prigovor pomanjkanja pasivne legitimacije. Apelacioni sud je taj prigovor odbacio, a Kasacioni ga je prihvatio. Međju ostalim pravnim razlozima u obrazloženju svoga stajališta Kasacioni sud navodi i slijedeće:

Predsjednik konsorcija luke Genove ujedinjuje u sebi dvije različite funkcije: šefa autonomnog konsorcija luke i delegata državne uprave. Prema pravilniku o konsorciju luke Genove njegov predsjednik može, među ostalim, narediti prodaju tereta koji leži u skladištima ili na lučkom prostoru više od tri mjeseca od iskrcaja, pa i prije ako ima razloga pretpostavljati da bi troškovi uskladištenja premašili vrijednost robe, ili ako se radi o lako pokvarljivoj robi. Svrha ovoga ovlaštenja je u tome da se ne bi nagomilavao teret u luci i tako otežavalo njeno normalno funkcioniranje. Obzirom na ovo, a i na neke druge pravne razloge, sud je stao na stajalište da predsjednik konsorcija kad naredjuje prodaju tereta, radi kao delegat organa državne uprave, pa da za štetu nije odgovoran konsorcij, nego da je iz ovoga odnosa pasivno legitimirana talijanska država.

/Dir.Nav.1963, II, str.82/

B.J.

Bilješka. - Objavljujemo gornju presudu jer može biti interesantna i za naše privredne faktore. Nije potrebno ulaziti u detaljnije obrazlaganje pravnih razloga koji su ponukali sud da zauzme odnosno stajalište, jer se radi isključivo o tumačenju talijanskoga upravnog prava. Iz presude, na žalost, ne proizlazi da li je ista situacija i u drugim talijanskim lukama, jer se Kasacija u svom obrazloženju stalno poziva na pravilnik koji se odnosi na konsorcij luke Genove.

B.J.

KASACIONI SUD ITALIJE

Presuda od 19.VII 1962.

Soc.nav. Sperco c/a Soc.

"Compagnia da Genova"

Prijevoz stvari morem - Opaska u teretnici o krcanju na palubu - Ugovorna klauzula o oslobodjenju odgovornosti broдача za teret složen na palubi - Potpis zapovjednikovog primjerka teretnice - Predaja tereta lučkom skladištaru - Nevrijeme - Klauzulu, kojom broдар za teret složen na palubi ugovara blaže uvjete odgovornosti, mora krcatelj posebno pismano prihvatiti - Taj prihvata mora biti potpisan na zapovjednikovom primjerku teretnice - Ako broдар preda teret lučkom skladištaru, rok za ulaganje protesta od primaoočeve strane počinje teći od časa od kojega je primalac mogao saznati stanje tereta - Sud može po slobodnoj ocjeni utvrđivati da li je teret oštećen za vrijeme prijevoza ili u skladištu - Za ocjenu da li je nevrijeme uzrok šteti treba uzeti u obzir sve konkretne okolnosti - Odgovornost lučkog skladištara

Radilo se o prijevozu kiseline u staklenkama. Zapovjednik je teret smjestio na palubu. Na odredištu je roba predana lučkom skladištaru, koji ju je poslije predao primaocu. Budući da je roba bila oštećena, osiguratelji su platili osigurninu, pa tuže broдача za naknadu štete. Broдар u svoju korist iznosi uglavnom: da je roba bila smještena na palubi, da je krcatelj ugovorio oslobodjenje broдача od odgovornosti za robu smještenu na palubi, da je šteta prouzrokovana olujom, da je dio štete nastao u skladištu, a da je teretnica sadržavala klauzulu prema kojoj on otklanja odgovornost za štete nakon iskrcaja, i na koncu da je protest prekasno podnesen.

Kasacioni sud je o ovim broдарovim navodima zauzeo slijedeće stajalište: